

3.2. Hướng dẫn và gợi ý phương pháp, hình thức tổ chức HĐTN

3.2.1. Một số phương thức tổ chức HĐTN

3.2.1.1. Phương thức Khám phá

– Đây là cách thức tổ chức hoạt động nhằm giúp HS được trải nghiệm thế giới thực ở chính bản thân, ở con người xung quanh, ở thế giới tự nhiên, trong cuộc sống và công việc hàng ngày; giúp HS phát hiện ra và tìm hiểu những điều mới mẻ kì diệu cũng như những vấn đề nơi môi trường xung quanh; vun đắp tình yêu quê hương đất nước, lòng nhân ái (đối với người khác và đối với chính bản thân mình); nhận ra và biết chọn lựa hành vi tích cực trong các hoàn cảnh khác nhau.

– Khám phá ở mức độ cơ bản và có tính cá nhân, gồm những kiểu quan sát kĩ bằng các giác quan (xem/nhìn, nghe, sờ chạm, nếm, ngửi). Khám phá ở mức mở rộng và có tính tổ chức, bao gồm các hoạt động như dã ngoại, tham quan, cắm trại, thực địa,...

3.2.1.2. Phương thức Thể nghiệm, tương tác

– Thể nghiệm, tương tác là cách thức tổ chức hoạt động để HS được trao đổi, giao lưu với nhau, được tác nghiệp và thể nghiệm các ý tưởng khác nhau của cá nhân và của tập thể.

– Cách thức này bao gồm các hoạt động như trò chơi, sắm vai tình huống, đóng kịch, hoạt cảnh, thảo luận nhóm, hội thi,...

3.2.1.3. Phương thức Cống hiến

– Cống hiến là cách thức tổ chức hoạt động nhằm giúp HS có cơ hội chia sẻ, đóng góp những gì em có thể (khả năng, công sức, tiền của,...) qua các hoạt động xã hội để góp phần giúp cộng đồng, xã hội tốt đẹp hơn.

– Cống hiến gồm các hoạt động kiểu lao động công ích (như làm sạch trường lớp, thôn xóm, bờ biển, chương trình “Một giây hành động - Bảo vệ môi trường”,...), hoạt động tình nguyện nhân đạo (tiết kiệm và chia sẻ giúp các bạn khó khăn, quyên góp giúp đồng bào bị bão lụt,...), tuyên truyền (vẽ tranh cổ động bảo vệ môi trường,...).

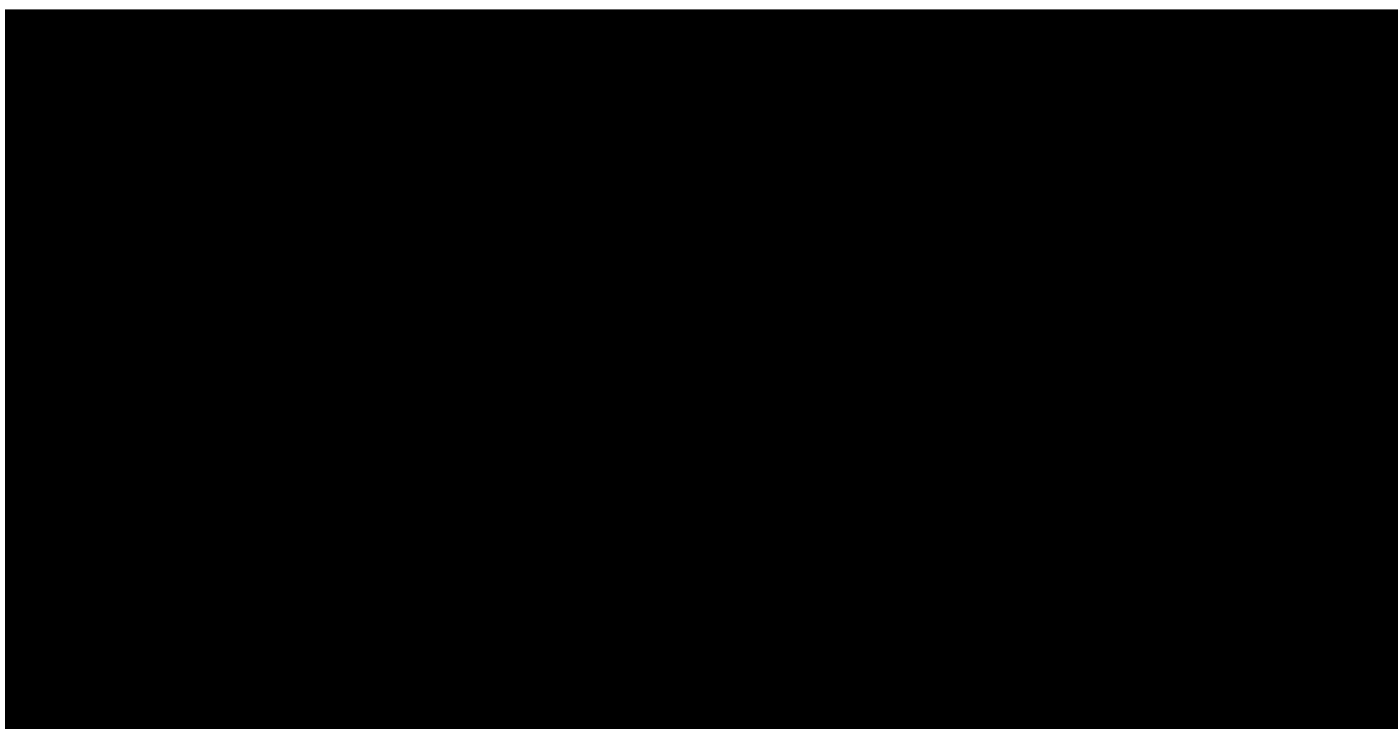
– Tạo cơ hội, điều kiện cho HS được tự khám phá, được trải nghiệm qua việc quan sát, tìm tòi để làm rõ và vận dụng những kinh nghiệm đã có và đang có (đang trải nghiệm) cho một vài tình huống thực tế đơn giản, tập làm từ những hành động nhỏ.

[Các yêu cầu này có thể được lồng trong các hoạt động trong bước Khám phá và bước Luyện tập.]

– Cần tạo cơ hội để HS có thể chủ động suy nghĩ, mở rộng, phát triển, ứng dụng trải nghiệm vừa có vào cuộc sống, đề ra cách thức thực hiện.

[Hoạt động của bước Mở rộng cho bài học có thể giúp giáo viên thực hiện được điều này.]

– Linh động sử dụng các phương pháp giáo dục khác nhau, luôn cần gắn chặt với nền tảng “triết lí” định hướng cho các phương pháp, trong đó việc vận dụng nếp nghĩ phát triển trong cách ứng xử và kiểu suy nghĩ đóng vai trò rất quan trọng trong phát triển năng lực và phẩm chất, như đã trình bày trong mục 3.1.

– Tạo cơ hội, điều kiện cho HS được tự khám phá, được trải nghiệm qua việc quan sát, tìm tòi để làm rõ và vận dụng những kinh nghiệm đã có và đang có (đang trải nghiệm) cho một vài tình huống thực tế đơn giản, tập làm từ những hành động nhỏ nhỏ.

[Các yêu cầu này có thể được lồng trong các hoạt động trong bước Khám phá và bước Luyện tập.]

– Cần tạo cơ hội để HS có thể chủ động suy nghĩ, mở rộng, phát triển, ứng dụng trải nghiệm vừa có vào cuộc sống, đề ra cách thức thực hiện.

[Hoạt động của bước Mở rộng cho bài học có thể giúp giáo viên thực hiện được điều này.]

– Linh động sử dụng các phương pháp giáo dục khác nhau, luôn cần gắn chặt với nền tảng “triết lí” định hướng cho các phương pháp, trong đó việc vận dụng nếp nghĩ phát triển trong cách ứng xử và kiểu suy nghĩ đóng vai trò rất quan trọng trong phát triển năng lực và phẩm chất, như đã trình bày trong mục 3.1.